

CIEKAWOSTKI PRZYRODNICZE

BOCIAN CZARNY (HAJSTRA) - - CICONIA NIGRA

Wśród wielu gatunków ptaków, które przylatują na nasze tereny wiosną, szczególne miejsce zajmują bociany. Bocian biały — pospolity na obszarze całego kraju, charakterystyczny ptak polskiej wsi — przylatuje do nas w marcu, a w sierpniu szykuje się do odlotu do Afryki.

Jego krewniak bocian czarny należał do niedawna do rzadkości. Obecnie ornitolodzy obserwują niewielki wzrost liczebności tego gatunku, co — jak przypuszczają — wynika ze stopniowego przystosowania się tych ptaków do zmian środowiska naturalnego oraz do bezpośredniego sąsiedztwa człowieka.

Gatunek ten ma nieco odmienne upodobania niż bocian biały. Na miejsce do budowy gniazda wybiera lasy, poprzecinane śródleśnymi łączkami, często w pobliżu wartkich strumieni. Wybiera przeważnie wysokie drzewa liściaste i w ich koronach, w górnych warstwach przy pniu, konstruuje dosyć duże, o średnicy 1-1,5 metra, gniazda. Za materiał budulcowy służą suche, grube gałęzie, układane warstwami na przemian z perzem i darnią. Wnętrze stanowią drobniejsze gałązki ułożone płasko, wysłane mchem, suchą trawą, a niekiedy liśćmi.

Pod koniec kwietnia lub na początku maja samica znosi 3-4 jaja, w odstępach dwutygodniowych. Ich wysiadywanie trwa 35-46 dni. Po upływie tego okresu wykluwają się pisklęta, okryte białym puchem z ciemniejszym odcieniem na grzbiecie, o różowych nogach i cytrynowożółtych dziobach. Opuszczają gniazdo po 63-76 dniach.

Dorosłe osobniki to duże, czarne ptaki o zielonym połysku. Długość ich ciała wynosi ok. 90 cm, rozpiętość skrzydeł — 190 cm, ciężar ciała — 2,5-3 kg.

Pożywienie tych ptaków stanowią drobne kręgowce, małe ryby, płazy, gady, młode drobne ptaki i małe ssaki. Pewne urozmaicenie stanowią owady, skorupiaki i ślimaki.

Bocian czarny żeruje chętnie w płytkich strumykach o szybkim nurcie, co różni go od lubiącego podmokłe łąki bociana białego. Jest to ptak bardzo płochliwy, nie lubi być niepokojony przez człowieka. Zbyt częste wizyty obserwatorów w pobliżu jego gniazda mogą doprowadzić nawet do porzucenia go przez ptaki. Żyją one samotnymi parami z dala od innych osobników tego gatunku. Zimują w środkowej i południowej Afryce.

W ubiegłym roku wiosną można było obserwować bociana czarnego brodzącego w Popradzie — u ujścia Muszynki, lub przelatującego pięknym szybującym lotem w dolinie tej rzeczki. Może i w tym roku pojawi się w tych miejscach...

Anna Markiewicz